

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 143/16
V Luxemburgu 21. decembra 2016

Rozsudok vo veci C-201/15
Anonymi Geniki Etairia Tsimenton Iraklis (AGET Iraklis)/Ypourgos Ergasias,
Koinonikis Asfalisis kai Koinonikis Allilengyis

Právo Únie v zásade nebráni členskému štátu, aby za určitých okolností v záujme ochrany pracovníkov a zamestnanosti zabránil hromadnému prepúšťaniu

V rámci takejto vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá musí smerovať k dohode a spravodlivej rovnováhe medzi ochranou pracovníkov a zamestnanosti na jednej strane a slobodou usadiť sa a slobodou podnikania zamestnávateľov na druhej strane, však zákonné kritériá, ktoré musí príslušný orgán uplatňovať s cieľom zabrániť plánu hromadného prepúšťania, predovšetkým nemôžu byť formulované všeobecne a nepresne

Grécka spoločnosť AGET Iraklis, ktorá vyrába cement a ktorej hlavným akcionárom je francúzska nadnárodná spoločnosť Lafarge, spochybňuje rozhodnutie ministerstva práce neschváliť jej plán hromadného prepúšťania (plán, ktorý predpokladal zatvorenie závodu v Chalkide na ostrove Eubója a zrušenie 236 pracovných miest). Ak sa v Grécku o pláne hromadného prepúšťania nedohodnú jednotlivé strany, prefekt alebo minister práce môže po posúdení troch kritérií (a to podmienok na trhu práce, situácie podniku a záujmu národného hospodárstva) neschváliť v celom rozsahu alebo sčasti uskutočnenie zamýšľaných prepúšťaní. Ak plán prepúšťania nie je schválený, nemožno ho vykonať.

Symvoulio tis Epikrateias (Štátna rada), ktorá rozhoduje o veci, sa Súdneho dvora pýta, či je takéto predchádzajúce správne schválenie v súlade so smernicou o hromadných prepúšťaniach¹ a so slobodou usadiť sa zaručenou Zmluvami (sloboda, ktorú francúzska nadnárodná spoločnosť Lafarge vykonáva prostredníctvom väčšinovej účasti, ktorú v danej veci vlastní v gréckej spoločnosti AGET Iraklis). V prípade zápornej odpovede sa grécky súd pýta, či sa grécka právna úprava môže napriek tomu považovať za zlučiteľnú s právom Únie vzhľadom na skutočnosť, že Grécko prežíva ťažkú hospodársku krízu a obzvlášť vysokú mieru nezamestnanosti.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor skúma najskôr zlučiteľnosť gréckej právnej úpravy so smernicou. V tomto ohľade sa domnieva, že **smernica v zásade nebráni vnútroštátnemu režimu, ktorý zveruje orgánu verejnej moci právomoc zabrániť hromadnému prepúšťaniu** odôvodneným rozhodnutím prijatým po preskúmaní dokumentácie a zohľadnení vopred stanovených hmotnoprávných kritérií, **pokiaľ takýto režim nezbaví smernicu jej potrebného účinku**. Smernica by mohla byť najmä zbavená svojho potrebného účinku vtedy, ak je vzhľadom na kritériá uplatňované vnútroštátnym orgánom akákoľvek skutočná možnosť zamestnávateľa pristúpiť k hromadnému prepúšťaniu v praxi vylúčená.

V predmetnej veci AGET Iraklis uviedla, že grécke orgány sa systematicky bránili návrhom hromadného prepúšťania, ktoré im boli oznámené. Bude teda úlohou gréckeho súdu, ktorý rozhoduje o veci, overiť, či z dôvodu kritérií posúdenia uplatňovaných gréckymi orgánmi je tak smernica zbavená potrebného účinku z tej príčiny, že zamestnávatelia nemajú nijakú skutočnú možnosť pristúpiť k hromadnému prepúšťaniu.

Súdny dvor ďalej skúma zlučiteľnosť gréckej právnej úpravy so slobodou usadiť sa. V tomto ohľade sa domnieva, že **grécka právna úprava môže predstavovať vážnu prekážku výkonu slobody usadiť sa v Grécku**. Táto právna úprava totiž môže spôsobiť, že prístup na grécky trh

¹ Smernica Rady 98/59/ES z 20. júla 1998 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa hromadného prepúšťania (Ú. v. ES L 225, 1998, s. 16; Mim. vyd. 05/003, s. 327).

bude menej prítlačlivým a tým môže podstatne znížiť či dokonca zrušiť možnosti subjektov z iných členských štátov, ktorí chcú upraviť svoju činnosť alebo od nej upustiť, vzdať sa prípadne zamestnancov predtým prijatých do zamestnania. Súdny dvor tak dospel k záveru o **obmedzení slobody usadiť sa**.

Súdny dvor pripomína, že **takéto obmedzenie môže byť odôvodnené naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu**, akými sú ochrana zamestnancov a podpora zamestnanosti a zamestnávania. Súdny dvor v tejto súvislosti konštatuje, že **samotnú skutočnosť, že členský štát stanoví, že návrhy hromadného prepúšťania musia byť vopred oznámené vnútroštátnemu orgánu, ktorý má kontrolné právomoci, ktoré mu za určitých okolností umožňujú brániť takémuto návrhu z dôvodov vzťahujúcich sa na ochranu zamestnancov a zamestnanosti, nemožno považovať za odporujúcu slobode usadiť sa ani slobode podnikania** upravenej v Charte základných práv Európskej únie. Takýto režim totiž nemá nijako za následok vylúčenie, z dôvodu svojej samotnej povahy, akejkolvek možnosti pristúpiť k hromadnému prepúšťaniu, ale má za cieľ výlučne takúto možnosť právne regulovať tak, aby sa našla spravodlivá rovnováha medzi záujmami súvisiacimi s ochranou pracovníkov a zamestnanosti (najmä proti bezdôvodnému prepusteniu) a záujmami vzťahujúcimi sa na slobodu usadiť sa. Súdny dvor uvádza, že takýto režim je spôsobilý splniť požiadavku proporcionality, pričom sa okrem toho nedotýka podstaty slobody podnikania.

Súdny dvor ďalej skúma tri kritériá, na základe ktorých musia grécke orgány preskúmať plány hromadného prepúšťania. Súdny dvor sa domnieva, že prvé kritérium (záujem národného hospodárstva) nemôže byť prijaté, pretože ciele hospodárskej povahy nemôžu predstavovať dôvod všeobecného záujmu odôvodňujúci obmedzenie slobody, akou je sloboda usadiť sa. Naopak, **pokiaľ ide o dve ostatné kritériá posúdenia (situácia podniku a podmienky na trhu práce), tie sa zrejme a priori môžu spájať s legitímnymi cieľmi všeobecného záujmu, akými sú ochrana pracovníkov a zamestnanosti**.

Súdny dvor však konštatuje, že **tieto dve kritériá sú formulované veľmi všeobecne a nepresne**. Dotknutí zamestnávateľia tak nevedia, za takých osobitných a objektívnych okolností môžu grécke orgány brániť plánom hromadného prepúšťania: situácie sú potenciálne početné, neurčité a neurčiteľné a kritériá ponechávajú gréckym orgánom širokú mieru voľnej úvahy, ktorá je ťažko kontrolovateľná. **Takéto kritériá, ktoré nie sú presné a nespočívajú tak na objektívnych a kontrolovateľných podmienkach, idú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedených cieľov, a nemôžu preto spĺňať požiadavky zásady proporcionality**.

Nakoniec v odpovedi na druhú otázku položenú gréckym súdom Súdny dvor vyhlasuje, že **prípadná existencia kontextu charakterizovaného ťažkou hospodárskou krízou a obzvlášť vysokou mierou nezamestnanosti v členskom štáte nie je spôsobilá ovplyvniť prijaté riešenie uvedené vyššie**. Ani smernica, ani Zmluva o FEÚ totiž neupravujú odchýlku založenú na existencii takéhoto vnútroštátneho kontextu.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106